

تقریب مذاهب؛ سیاست اصولی دانشگاه آزاد اسلامی

دانشگاه آزاد اسلامی به دنبال پیاده‌سازی فرهنگ تقریب مذاهب اسلامی در حوزه تفکری و اندیشه در دانشگاه است.

به گزارش روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی به نقل از روزنامه فرهیختگان، این روزها جریان‌های مقابل جمهوری اسلامی ایران در حال افتراق بین اجزای جامعه در حوزه‌های قومیتی، دینی و مذهبی هستند و با این کار می‌خواهند هویت و تعلقات دینی و ملی مردم را هدف بگیرند.

برای رسیدن به این هدف نیز افکار فرامرزی، فراسرزمینی و فراهویتی را ترویج کرده و تلاش می‌کنند از این راه به کشور نفوذ کنند. به‌طور مثال سال ۲۰۱۵ بود که دانشگاه ام‌آی‌تی در مسیر راهپیمایی بزرگ اربعین حسینی از ۱۸۰۰ زائر ایرانی و ۲۲۰۰ زائر عراقی سوالاتی مطرح کرد؛ سوالاتی که هدف از آن رسیدن به یک نتیجه بود؛ اینکه رفاقت اهل سنت و شیعیان و وضعیت مراوده آنها چگونه است؟ سفارش‌دهنده این پروژه، نیروی دریایی آمریکا بود با این هدف که آیا می‌توان از طریق ایجاد تفرقه بین شیعه و سنی، راهی برای نفوذ و شکستن مرزها پیدا کرد یا خیر. حالا سوال اینجاست که در مقابله با این هجمه باید چه کرد؟ دکتر طهرانچی رئیس دانشگاه آزاد اسلامی معتقد است خاکریز این تهاجمات، باید در محیط دانشگاه بوده و دانشگاه در متن تعلیم و تربیت قرار گیرد. بنابراین خاکریزی که در متن است، نیاز به آمادگی همه اجزا دارد و باید یک تفکر در مقابل دشمن بایستد و مانند سربازی که می‌خواهد برای رفتن به جنگ در پادگان آموزش ببیند، در این جنگ هم باید آموزش دید. به اعتقاد او وظیفه ذاتی دانشگاه تربیت اجتماعی مبتنی بر تقریب مذاهب است.

تشکیل دفاتر تقریب در واحدهایی که دارای دانشجویان اهل تسنن هستند

این درحالی است که تاکنون از بحث تقریب مذاهب اسلامی در آموزش عالی غفلت شده و تنها در محافل حوزوی به آن توجه می‌شود. اما مسئولان دانشگاه آزاد اسلامی تلاش دارند این غفلت را جبران کرده و برای تقریب مذاهب اسلامی در دانشگاه برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری کنند. یکی از تاکیدات دکتر طهرانچی هم در سفر اخیرش به استان کردستان همین موضوع بود. او در دیدار با آیت‌الله مصطفی‌علما، نماینده ولی‌فقیه در استان و امام‌جمعه کرمانشاه گفت که نگاه تقریبی در دانشگاه آزاد اسلامی دنبال می‌شود. دانشگاه آزاد اسلامی در بحث تقریب مذاهب اقدامات زیادی را نیز انجام داده است؛ اقداماتی که نمی‌توان به سادگی از کنار آنها گذشت. تشکیل شورای راهبری تقریب بین مذاهب اسلامی و راه‌اندازی دفاتر تقریب مذاهب اسلامی در واحدهای دانشگاه و توسعه این دفاتر از جمله اقداماتی است که در این راستا صورت گرفته است. دفاتر تقریب در واحدهای دانشگاهی که دارای دانشجویان اهل تسنن و اساتید اهل تسنن و اهل تشیع هستند، تشکیل شده تا در

این حوزه نیز با رویکرد تربیتی فعالیت بهتری دنبال شود.

دانشگاه آزاد اسلامی در استان‌های مرزی که اهل سنت و تشیع به صورت مشترک زندگی می‌کنند، ۶۶ هزار دانشجوی اهل تسنن دارد که در کنار دانشجویان شیعه در محیط مشترک تحصیل می‌کنند. این دانشگاه یک محیط مختلف است که باید یک فرهنگ در آن جاری و ساری باشد، بنابراین به گفته دکتر طهرانچی فرهنگ تقریب مذاهب و وحدت باید از دانشگاه به جامعه منتقل شود.

حالا دانشگاه آزاد اسلامی می‌خواهد تقریب مذاهب را به دانشگاه به عنوان نهاد دوم علم و فرهنگ وارد کند تا این دانشگاه نیز نگاه تقریب مذاهب داشته باشد. در واقع دانشگاه آزاد اسلامی می‌خواهد به پیاده‌سازی فرهنگ تقریب مذاهب اسلامی در حوزه تفکری و اندیشه دانشگاه اقدام کند. برای رسیدن به همین منظور شورای راهبردی تقریب بین‌المذاهب اسلامی در دانشگاه آزاد اسلامی ایجاد شده تا فرهنگ تقریب مذاهب را با رویکردهای تقریبی در این محیط تربیتی ترویج کند. توجه به این موضوع نیز باعث شده مسئولان این دانشگاه با هرگونه حرکت غیرتقریبی در واحدهای دانشگاه به شدت برخورد کنند.

آموزش اساتید در واحدهای دارای دانشجویان اهل سنت

این روزها دفاتر تقریب مذاهب اسلامی در واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی نیز گسترش پیدا کرده است که آموزش اساتید واحدهای دارای دانشجویان اهل سنت را پیگیری می‌کند. سال گذشته پنج دفتر تقریب مذاهب اسلامی افتتاح شد ولی راه‌اندازی سایر دفاتر به دلیل شیوع ویروس کرونا در کشور به تعویق افتاد. اما قرار است به زودی سه دفتر تقریب مذاهب در استان‌های هرمزگان (واحد قشم)، کرمانشاه و آذربایجان غربی افتتاح شود.

برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای اساتید واحدهای دارای دانشجویان اهل تسنن یکی از برنامه‌های شورای راهبری تقریب بین‌المذاهب اسلامی دانشگاه آزاد اسلامی است. تمام فعالیت‌های این دفاتر مربوط به دانشجویان و اساتید در محیط دانشگاه است و موضوعات مربوط به تقریب مذاهب اسلامی به صورت جدی در دانشگاه آزاد اسلامی پیگیری می‌شود.

دکتر علی سروری‌مجد، دبیر شورای راهبری تقریب بین‌المذاهب اسلامی دانشگاه آزاد اسلامی، حجت الاسلام والمسلمین دکتر حسن خیری رئیس مرکز مطالعات، برنامه‌ریزی و تعالی علوم انسانی و هنر دانشگاه آزاد اسلامی، حجت الاسلام والمسلمین سیدحامد علم‌الهدی رئیس کارگروه تخصصی تقریب مذاهب اسلامی دانشگاه آزاد اسلامی و مولوی محمداسحاق مدنی مشاور رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در امور اهل سنت از جمله کسانی هستند که در دانشگاه آزاد اسلامی در بحث تقریب مذاهب کمک‌های زیادی کرده‌اند. حجت الاسلام والمسلمین خیری، حجت الاسلام والمسلمین علم‌الهدی و مولوی اسحاق مدنی در گفت‌وگو با فرهیختگان از بحث تقریب مذاهب و ظرفیت‌های دانشگاه آزاد اسلامی در این خصوص سخن گفتند.

راه‌اندازی کرسی‌های ترویجی تقریبی و استفاده از مفاخر علمی تقریبی

حجت الاسلام والمسلمین سیدحامد علم‌الهدی رئیس کارگروه تخصصی تقریب مذاهب اسلامی دانشگاه آزاد اسلامی در این باره به فرهیختگان گفت: وحدت و اتحاد بین اقوام و مذاهب مختلف یکی از عوامل پیروزی انقلاب اسلامی بوده و است؛ در جهان اسلام نیز آن چیزی که اسلام را به جلو می‌برد، همین بحث اتحاد بین مذاهب مختلف است. بنابراین توجه به این موضوع از دلایل تشکیل گروه تخصصی تقریب مذاهب اسلامی دانشگاه آزاد اسلامی شد.

او ادامه داد: نکته بعدی درخصوص استفاده از پتانسیل‌های بسیار خوبی است که در استان‌های مرزی وجود دارد و ما می‌توانیم با برنامه‌هایی که در دانشگاه آزاد اسلامی وجود دارد از این پتانسیل‌ها استفاده کرده و آنها را با دستورات قرآنی و دستورات اهل‌بیت درخصوص وحدت و انسجام اسلامی توانمند کنیم.

رئیس کارگروه تخصصی تقریب مذاهب اسلامی دانشگاه آزاد اسلامی گفت: با همدلی و مشترکاتی که وجود دارد، می‌توانیم با هدفمند کردن بحث‌های علمی در این موضوع همچون برنامه‌های معرفتی، توانمندسازی اساتید، کرسی‌های علمی، همایش‌های تخصصی و... ظرفیت‌های موجود را در راستای سیاست‌های دانشگاه آزاد اسلامی و درنهایت نظام مقدس جمهوری اسلامی فعال کرده و به پیش ببریم.

حجت الاسلام والمسلمین علم‌الهدی در ادامه افزود: اشاعه فرهنگ تقریب و تعامل مذاهب و همچنین پیگیری امور مربوط به دانش‌افزایی اساتید، همکاری با حوزه‌های علمیه اهل تشیع و اهل تسنن و اساتید دانشگاه، کارهای مشترک علمی و پژوهشی از جمله موضوعاتی است که در این کارگروه پیگیری می‌شود.

او درباره دفاتر تقریب مذاهب اسلامی در دانشگاه آزاد اسلامی نیز توضیح داد: این دفاتر در استان سیستان و بلوچستان، خراسان جنوبی، گلستان، کردستان، هرمزگان و آذربایجان غربی تشکیل شده است

او توضیح داد: در این کارگروه چندین دستورالعمل و محور فعالیت پیگیری می‌شود، از جمله توانمندی اساتید در موضوعاتی همچون کلام تقریب، تاریخ تقریب، جامعه‌شناسی تقریب و دیپلماسی تقریب. قرار است از هیات‌های اندیشه‌ورز استفاده کرده و به برخی دروس توجه بیشتری شده و همچنین ظرفیت‌های درون‌دانشگاهی نیز شناسایی شود. ایجاد نشریات علمی و استفاده از ظرفیت اساتید در این نشریات، راه‌اندازی کرسی‌های ترویجی تقریبی و استفاده از مفاخر علمی تقریبی نیز در دستور کار قرار گرفته است

حجت الاسلام والمسلمین علم‌الهدی گفت: نگاه و رویکرد آکادمیک به تقریب مذاهب، کرسی‌های پژوهشی میان‌رشته‌ای، امکان‌سنجی ایجاد رشته‌های فقه مذاهب اسلامی و همکاری با مجموعه جهانی اهل‌بیت و دانشگاه مذاهب

با موضوع قرآن و عترت و سایر مشترکات از جمله موضوعاتی هستند که در کارگروه مذاهب اسلامی و... پیگیری می‌شوند که نتیجه آن همدلی، تعامل و هم‌افزایی با استفاده از سیره و روش اهل‌بیت و بزرگان دین است، لذا دانشگاه آزاد اسلامی نیز از منادیان وحدت و انسجام در این راستاست.

او در پایان با بیان اینکه تقریب مذاهب یعنی تکیه بر مشترکات اضافه کرد: قرآن و اهل‌بیت نیز روی این موضوع تاکیدات زیادی دارند؛ اشاعه فرهنگ تقریب مذاهب از موضوعات مهمی است که در دانشگاه آزاد اسلامی به شکل هدفمند و منسجم دنبال می‌شود

۵ راهکار برای توانمندسازی اساتید در حوزه تقریب

حجت الاسلام والمسلمین دکتر حسن خیری، رئیس مرکز مطالعات، برنامه‌ریزی و تعالی علوم انسانی و هنر دانشگاه آزاد اسلامی نیز در گفت‌وگو با فرهیختگان از تدوین برنامه توانمندسازی اساتید در حوزه تقریب خبر داد و گفت: برای توانمندسازی اساتید از راهکارهای مختلف استفاده می‌کنیم؛ برنامه‌های آموزشی، نشست‌های علمی بین اساتید، کرسی‌های ترویجی، مناظرات علمی، نقد کتاب و مقالات علمی از جمله این راهکارهاست. در واقع پنج راهکار برای توانمندسازی اساتید در حوزه تقریب در نظر گرفته شده است.

او اضافه کرد: به دنبال بررسی راهکارهای نهادینه کردن گفت‌وگو در جامعه علمی هستیم که یک بحث اسلامی است و وحدت بین شیعه و سنی از اهداف انقلاب بوده است. از سوی دیگر یکی از راه‌هایی که دشمن برای فتنه و توطئه استفاده می‌کند استفاده از خلأهای مناقشات مذهبی و تعصب‌های مذهبی و دامن زدن به تفرقه بین مذاهب است.

حجت الاسلام والمسلمین خیری با بیان اینکه دانشگاه آزاد اسلامی نسبت به پاسداشت ارزش‌های اسلامی و تقویت و ترویج آن اقدام کرده است، اظهار کرد: به همین دلیل یک شورای عالی سیاست‌گذاری تقریب بین مذاهب در دانشگاه آزاد اسلامی به ریاست دکتر طهرانچی تشکیل شده و ذیل آن گروه تخصصی تقریب بین مذاهب است.

رئیس مرکز مطالعات، برنامه‌ریزی و تعالی علوم انسانی و هنر دانشگاه آزاد اسلامی تاکید کرد: تاکنون هشت برنامه توانمندسازی اساتید طراحی شده که قرار است در استان‌های کردستان، گلستان، آذربایجان غربی، هرمزگان، سیستان و بلوچستان، خراسان رضوی، کرمانشاه و گیلان برگزار شود. در این برنامه‌های هشت‌گانه همان نشست‌های تخصصی بود که یک استاد شیعه و یک استاد اهل تسنن در این برنامه‌ها شرکت کرده‌اند.

به گفته او جریان‌شناسی تقریب، کلام تقریبی، دیپلماسی تقریبی، تاریخ تقریبی، فقه تقریبی، جامعه‌شناسی و روان‌شناسی تقریبی از جمله برنامه‌های توانمندسازی اساتید در حوزه تقریب مذاهب اسلامی است که در این استان‌ها برگزار خواهد شد.

حجت الاسلام والمسلمین خیری درخصوص نگاه به مذاهب و دلایل اختلاف بین مذاهب توضیح داد: از قدیم استعمار و استکبار تلاش داشتند با تفرقه بین مذاهب از تشکیل امت اسلامی جلوگیری کنند. تشکیل امت اسلامی نیز یکی از اهداف انقلاب اسلامی و رسیدن به تمدن نوین اسلامی است. بنابراین طبیعی است که دانشگاه آزاد اسلامی به این موضوع ورود کند اما دشمن از راه‌های مختلف برای تفرقه بین مذاهب استفاده می‌کند.

رئیس مرکز مطالعات، برنامه‌ریزی و تعالی علوم انسانی و هنر دانشگاه آزاد اسلامی اضافه کرد: یعنی دشمن هم از تفرقه در بحث اعتقادات و هم ناآگاهی مردم در موضوعات آیینی و همچنین اختلافات در سبک زندگی و... استفاده می‌کند. یکی از راه‌های دشمن استفاده از ایجاد سلفی‌گری و گروه‌های تکفیری در اهل سنت بود که نماد آن وهابیت و تولید داعش است و خطر بسیار بزرگی که برای امت اسلامی ایجاد کرده‌اند.

او با بیان اینکه تشیع لندن در شیعه یکی دیگر از راه‌های دشمن برای ایجاد تفرقه است، گفت: درواقع استفاده از افراد عالم‌نما و دادن دستگاه‌های خبری و ماهواره‌ها و تجهیز آنها که تلاش می‌کنند به مقدسات دیگر مذاهب توهین کرده و از این طریق ایجاد نفاق و تفرقه کنند.

حجت الاسلام والمسلمین خیری گفت که تکفیری‌ها وهابیت اهل تسنن و از سوی دیگر تشیع لندنی دوبله قیچی هستند که امت اسلامی را تضعیف می‌کنند؛ لذا تقریب، مواجهه با هردوی اینها یعنی هم تشیع لندنی و انسان‌های منحرف و همچنین تکفیری‌ها و وهابیت و سلفی‌هاست.

نقش موثر دانشگاه آزاد اسلامی در تقریب بین مذاهب

مولوی محمداسحاق مدنی، مشاور رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در امور اهل سنت نیز در گفت‌وگو با فرهیختگان در این باره گفت: این روزها دشمنان ما درصدد تفرقه بین امت اسلامی هستند. این تفرقه به شکل‌های مختلف از جمله احزاب سیاسی و مذهبی و... وجود دارد و دشمنان از هر فرصتی برای ایجاد تفرقه استفاده می‌کنند.

او ادامه داد: نیروهایی که در کشور وجود دارد مخصوصاً نیروهای دانشگاهی لازم است به این موضوع توجه کنند، چراکه این موضوع یعنی وحدت یکی از موضوعاتی است که در قرآن نیز بر آن تاکید شده است. امروز تمام مسائل از جمله اقتصادی، سیاسی و اجتماعی و... در گرو وحدت است. مشاور رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در امور اهل سنت با بیان اینکه اگر به دنبال آرامش و امنیت هستیم باید وحدت ایجاد کنیم، اظهار کرد: خطرناک‌ترین راهی که دشمنان برای ایجاد تفرقه بین امت اسلامی در پیش گرفته‌اند بحث اختلافات مذهبی است که از این راه می‌خواهند مسلمانان را به جان یکدیگر بیندازند. بنابراین گروه‌های دانشگاهی مخصوصاً دانشگاه آزاد اسلامی که پسوند اسلامی را به دوش کشیده و مولد انقلاب است، نقش زیادی در این خصوص دارند.

او با تاکید بر اینکه وظیفه اصلی دانشگاه این است که به مسائلی که کشور را تهدید می‌کند و خطرناک‌تر است بپردازد، تصریح کرد: دانشگاه آزاد اسلامی نیز الان به همین موضوع پرداخته و تشکیل شورای راهبری تقریب بین‌المذاهب اسلامی دانشگاه آزاد اسلامی نیز در همین راستا انجام شد.

مشاور رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در امور اهل سنت معتقد است: هر کسی به اندازه خود می‌تواند اقدامات خوب انجام داده و در کشور موثر باشد. نخبگان نیز با فکر و اندیشه خود می‌توانند در این زمینه موثر واقع شوند. در واقع از تفکر و دانش نخبگان علمی نیز می‌توان در این راستا استفاده کرد.

مولوی محمداسحاق مدنی در پایان با بیان اینکه دانشگاه آزاد اسلامی در تمام کشور گسترده است، اضافه کرد: این دانشگاه در تمام شهرها یک واحد دانشگاهی را تاسیس کرده و کمتر جایی را می‌توان پیدا کرد که اثر دانشگاه آزاد اسلامی در آنجا وجود نداشته باشد. بنابراین نقش دانشگاه آزاد اسلامی در این زمینه یعنی تقریب بین مذاهب نقش موثری خواهد بود.

انتهای پیام /